

Inspreektekst begroting VAB — Raad Teylingen, 2 juli 2026

Agendapunt: Jaarrekening en zienswijze begrotingen VAB (Z-26-501984)

Voorzitter, leden van de raad,

Ik benader dit als ondernemer. En u bent vanavond de aandeelhouder — dit bedrijf is voor de helft van ú, de vijf gemeenten. Als een directeur mij deze cijfers zou voorleggen met “tekent u maar”, stuurde ik hem naar huis. Ik leg u uit waarom — en het bestuur heeft de meeste van mijn punten vorige week zélf bevestigd.

De winst die geen winst is.

De begroting belooft een positief resultaat. Het bestuur schrijft nu letterlijk op waar dat vandaan komt: het VAB rekent zijn eigen dochter MeerVAB méér rente en aflossing dan het zelf betaalt. Dát verschil heet “winst”. En erbij staat: tegenover dat winstje bij het VAB staat een negatief resultaat bij MeerVAB, dat via de gemeentelijke bijdrage bij ú wordt neergelegd. Één zak positief, uw zak negatief. Dat is geen winst — dat is geld rondpompen en de opslag winst noemen.

De antennegelden.

Op dit terrein staat een zendmast van KPN. Die levert dit bedrijf bijna 26.000 euro per jaar op — passief, het staat in uw eigen jaarrekening. Telt u die opbrengst eigenlijk mee, als ditzelfde bedrijf u vertelt dat het geen reserves heeft en voor achttien miljoen moet lenen? Een bedrijf dat geld binnenkrijgt én armoede pleit — daar wil ik de boeken van zien.

De accountant.

U keurt een accountantsrekening goed van 9.000 euro per jaar — in 2025 zelfs 14.000. Wat controleert die accountant? Bijna niets: het hele “afval”-onderdeel van deze regeling bestaat in 2027 uit niet meer dan die rekening. Negenduizend euro om een lege huls na te kijken waar één doorgeleende lening doorheen loopt. Als ondernemer betaal ik mijn accountant naar wat hij nakijkt. Hier betaalt u de hoofdprijs voor vrijwel lucht.

De erfpacht die al betaald is.

De erfpacht van deze grond is eind 2023 al afgekocht — 3,25 miljoen euro, eeuwigdurend. En het huidige station is volgens het bestuur volledig afgeschreven: boekwaarde nul. Een afbetaalde plek, een afbetaald gebouw. En precies dát is het excuus om nergens anders te kijken. Iedere ondernemer leert op dag één: geld dat al is uitgegeven, is geen reden voor de volgende verkeerde uitgave. Dat heet een sunk cost. U laat zich achttien miljoen aanpraten omdat hier ooit drie miljoen in is gestopt. Dat is geen strategie.

Wat dit bedrijf eigenlijk is.

Dit is allang geen afvalbedrijf meer. Dit is een financieringsconstructie: lenen, doorlenen met een opslag, en die opslag winst noemen. De netto schuldquote staat op ruim 2.600 procent. Geen bank leent dit bedrijf op eigen kracht nog een euro; het werkt alléén omdat ú garant staat. Het weerstandsvermogen is zelfs uit de begroting gehaald — ú bent de buffer. En ondertussen worden contractmanagers en functionarissen via dure externe bureaus ingehuurd om de huls draaiende te houden.

En wat krijgt u níet te horen?

De vraag die er voor de inwoner toe doet — wat kost die achttien miljoen straks aan afvalstoffenheffing? — is vier keer gesteld. Vier keer kwam er geen getal. Een directeur die niet kan vertellen wat zijn plan de klant kost, krijgt van mij geen handtekening.

Mijn oordeel als aandeelhouder.

Als dit mijn bedrijf was, tekende ik niet. Ik stuurde de directie terug met drie vragen. Eén: waar gaan de antennegelden en de afkoopvergoedingen naartoe? Twee: waarom lenen we achttien miljoen terwijl de enige “winst” een opslag is die onze eigen klanten betalen? Drie: leg op tafel wat dit de inwoner per jaar kost.

Zeg vanavond dus niet “wij kunnen ons hierin vinden”. Dat is geen zienswijze — dat is een blanco cheque. En een aandeelhouder die blanco tekent, hoeft achteraf niet te klagen over de rekening.

Dank u wel.

Bronvermelding

Claim in de toespraak	Bron
VAB rekent MeerVAB méér rente + aflossing dan het zelf betaalt; dat verschil = “winst”	Beantwoording technische vragen 23-6-2026, antwoord 13
Positief resultaat VAB staat tegenover negatief resultaat MeerVAB, via gemeentelijke bijdrage bij de gemeenten	Beantwoording technische vragen, antwoord 15
Renteopslag treasury ± 117.000 euro	Ontwerpbegroting 2027 GR VAB, toelichting taakveld 0.5
KPN-zendmast circa 25.900 euro/jaar; in begroting als “Overige baten 24.400 euro”	Jaarrekening 2025 GR VAB, incidentele baten (Vergoeding KPN zendmast); Begroting 2026, overzicht baten
Accountantskosten 9.000 euro/jaar (14.000 in 2025); circa het hele taakveld 7.3 in 2027	Begroting 2026 / Ontwerpbegroting 2027 GR VAB, overzicht baten en lasten
Erfpacht eind 2023 afgekocht voor 3,25 mln, eeuwigdurend; in 2024 verkocht aan MeerVAB	Jaarrekening 2025 GR VAB, onderhoud kapitaalgoederen / balans
Huidig station volledig afgeschreven; boekwaarde 0 euro	Beantwoording technische vragen, antwoorden 2 en 3
Lening nieuwbouw geraamd op 18 miljoen euro — door bestuur bevestigd (was 16 mln, prijspeil 2023)	Beantwoording technische vragen, antwoord 5; aanbiedbrief Begroting 2026
Netto schuldquote circa 2.643%	Ontwerpbegroting 2027 GR VAB, kengetallen
Weerstandscapaciteit niet meer in begroting; gemeenten zijn achtervang	Ontwerpbegroting 2027 GR VAB, paragraaf Weerstandvermogen
Contractmanager 46.000 euro; secretaris/functionaris via externe bureaus ingehuurd	Begroting 2026 GR VAB, overzicht overhead + toelichting taakveld 0.4
Tariefvraag afvalstoffenheffing 4x gesteld, 4x niet beantwoord	Beantwoording technische vragen, antwoorden 17, 19, 20 en 21